

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان حفظ نباتات

تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای قرنطینه ای

فرهنگ لغات و مفاهیم قرنطینه ای
**GLOSSARY OF PHYTOSANITARY
TERMS**

ولی الله رضایی

۱۳۸۶

GLOSSARY OF PHYTOSANITARY TERMS

فرهنگ لغات و مفاهیم قرنطینه ای

A1

فهرست آفات قرنطینه خارجی: آفتی با توانایی بالقوه ایجاد خسارت اقتصادی برای ناحیه ای در معرض خطر که آن آفت قبلاً در آنجا وجود نداشته باشد.

A2

فهرست آفات قرنطینه داخلی: آفتی با توانایی بالقوه ایجاد خسارت اقتصادی برای ناحیه ای در معرض خطر که آن آفت در آن منطقه انتشار وسیع نداشته و رسماً تحت کنترل قرار داشته باشد.

Absorbed dose

دز جذب شده: مقداری از انرژی تابشی (بر حسب گری) جذب شده توسط یک واحد از جرم یک ماده خاص

Additional Declaration

توضیحات اضافی: توضیحاتی که به درخواست کشور وارد کننده در گواهی بهداشت گیاهی درج شده و اطلاعات اضافی مربوط به محموله در رابطه با آفات مشمول مقررات ارائه می دهد.

Alert list

فهرستی از آفات پیشنهادی که نیاز به توجه ویژه ای دارند زیرا ورود و استقرار این آفات در آینده می تواند برای آنها تهدید آمیز باشد.

Antagonist

آنتاگونیست: یک ارگانیسم (معمولاً یک پاتوژن) است که خسارت مشخصی به میزبان وارد نمی سازد اما ایجاد کلنی آن روی میزبان، میزبان را از خسارت های مشخص توسط یک آفت محافظت می کند.

Area

ناحیه: شامل یک کشور، قسمتی از یک کشور، تمام یا قسمتی هایی از چند کشور است که به طور رسمی مشخص می شود.

Area endangered:= Endangered area

ناحیه در معرض خطر

Area of low pest prevalence

ناحیه ای با شیوع کم آفت: ناحیه ای شامل تمام یک کشور، قسمتی از یک کشور، تمام یا قسمتی هایی از چند کشور است که توسط مقامات ذیصلاح مشخص شده و شیوع آفت خاصی در آن ناحیه در سطح پایینی قرار داشته و موضوع ردیابی، اقدامات کنترل و ریشه کنی قرار می گیرد.

Authority

مقام صلاحیت دار: سازمان حفظ نباتات ملی و یا شخصیت و نهادهای دیگری که به صورت رسمی توسط دولت ها ایجاد می شوند تا مسئولیت های محوله توسط کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را اجرا نمایند.

Bark-free wood

چوب بدون پوست: چوبی که کلیه پوست های آن از جمله کامبیوم آوندی، پوست در حال رشد اطراف گره ها و بخش چوبی بین دوایر رشدی سالانه آن کنده و حذف شده است.

Beneficial organism

ارگانسیم مفید: هر ارگانسمی از جمله عوامل کنترل طبیعی که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم برای گیاه و تولیدات گیاهی مفید می باشند.

Biological control

مبارزه بیولوژیک: روش کنترل آفت با استفاده از دشمنان طبیعی، آنتاگونیست ها و رقبای زنده و دیگر عوامل کنترل بیولوژیک

Biological control agent

عامل مبارزه بیولوژیک: هر دشمن طبیعی، آنتاگونیست، رقیب و یا موجود زنده قابل تکثیر دیگری که برای کنترل آفت مورد استفاده قرار می گیرد.

Biological pesticide (biopesticide)

آفت کش های بیولوژیکی: نامی عمومی بکار رفته برای یک عامل مبارزه بیولوژیک که معمولاً عامل بیماریزا بوده و همانند سموم شیمیایی فرموله شده و استفاده می شود و معمولاً برای کاهش سریع جمعیت آفت در مبارزه کوتاه مدت کاربرد دارد.

Buffer zone

منطقه حایل: ناحیه ای که یک آفت خاص در آنجا حضور نداشته، دارای شیوع کمی است و یا تحت کنترل رسمی قرار دارد که ممکن است داخل ناحیه آلوده و یا در همسایگی ناحیه آلوده یا محل تولید آلوده، یا ناحیه عاری از آفت یا محل تولید عاری از آفت و یا سایت تولید عاری از آفت قرار داشته باشد و اقدامات بهداشت گیاهی برای جلوگیری از انتشار آن آفت در آن منطقه اجرا می شود.

Bulbs and tubers

پیازها و غده ها: کلاسی از محموله شامل اندام های زیر زمینی در حال رکود گیاهان که به منظور کاشت بکار می روند.

Certificate

گواهی: سندی رسمی که وضعیت بهداشت گیاهی محموله های کشاورزی را گواهی می نماید.

Chemical pressure impregnation

اشباع شیمیایی تحت فشار: ضدعفونی چوب با استفاده از یک نگهدارنده شیمیایی تحت فشار مطابق با ویژگی فنی و رسمی

Classical biological control

مبارزه بیولوژیک کلاسیک: معرفی و ورود عمدی و استقرار دائمی یک عامل مبارزه بیولوژیک برای کنترل دراز مدت آفت

Clearance:(of a consignment)

ترخیص محموله: تائید تطابق مشخصات محموله با شرایط بهداشت گیاهی

Commission

کمیسیون: کمیسیون موازین بهداشت گیاهی تشکیل شده تحت ماده ۱۱ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات (۱۹۹۷)

Commodity

محموله: نوعی از گیاه، تولید گیاهی و یا سایر کالاها که به منظور تجارت و یا سایر اهداف منتقل می شود.

Commodity class

طبقه محموله: دسته ای از محموله های مشابه که می توانند از نظر شرایط بهداشت گیاهی با هم مورد توجه قرار گیرند.

Commodity pest list

لیست آفات محموله: فهرستی از آفات که در یک ناحیه وجود دارند و ممکن است توسط محموله های خاصی از آن ناحیه منتقل شوند.

Competitor

رقیب: ارگانیزی که با آفات از نظر احتیاجات (مانند غذا و پناهگاه) در یک محیط رقابت می کند.

Compliance procedure:(for a consignment)

روند تطابق: روشی رسمی برای تأیید تطابق یک محموله با شرایط بهداشت گیاهی مشروحه

Consignment

محموله: حجمی از گیاه، تولید گیاهی یا محموله های دیگر که از کشوری به کشور دیگر با یک گواهی بهداشت نباتی (در صورت نیاز) منتقل می گردد (یک محموله ممکن است شامل یک یا چند commodity یا بهر (lot) باشد).

Consignment in transit

محموله ترانزیتی: محموله ای که از قلمرو کشوری بدون آنکه وارد آن کشور شود و بدون آن که در آن کشور در معرض آلودگی توسط یک آفت قرار گیرد عبور می کند. محموله فوق باید بسته مانده و اجزای آن نباید تجزیه شده و یا با سایر محموله ها ترکیب گردد. بسته بندی محموله نیز نباید تغییر کند.

Containment

ایجاد محدودیت: بکار گیری موازین و اقدامات قرنطینه گیاهی داخل و یا اطراف یک ناحیه آلوده برای پیشگیری از انتشار یک آفت

Contaminating pest

آفت آلوده کننده (همراه): آفتی که توسط یک محموله حمل شده و در مورد محموله های گیاهان و یا تولیدات گیاهی، به عنوان مهاجم آن گیاهان و تولیدات گیاهی نبوده بلکه تنها داخل محموله وجود دارد.

Contamination

ناپاکی و ناخالصی: حضور یک آفت و یا موارد مشمول مقررات دیگر در یک محموله، انبار، وسایل نقلیه و کانتینر که به عنوان آفت آن محموله محسوب نمی شود.

Control (of a pest)

کنترل یک آفت: سرکوب، ایجاد محدودیت و یا ریشه کنی جمعیت یک آفت

Control point

نقطه کنترل: مرحله ای در سیستم که روند خاصی باید صورت گیرد تا تاثیر مشخصی ظاهر شده و این تاثیر در آن نقطه قابل اندازه گیری، ردیابی، کنترل و اصلاح است.

Controlled area

ناحیه کنترل شده: ناحیه ای مشمول قوانین که سازمان حفظ نباتات به عنوان حداقل ناحیه برای جلوگیری از انتشار یک آفت از ناحیه ای تحت قرنطینه تعیین می کند.

Country of origin (of a consignment of plant products)

کشور مبدا یک محموله و یا تولیدات کشاورزی: کشوری که گیاهانی که تولیدات گیاهی از آنها گرفته شده در آنجا رشد نموده اند.

Country of origin (of a consignment of plants)

کشور مبدا محموله های گیاهی: کشوری که گیاهان در آنجا رشد نموده اند.

Country of origin (of regulated articles other than plants and plant products)

کشور مبدا موارد مشمول قوانین غیر از گیاه و تولیدات گیاهی: کشوری که کالاهای مشمول قوانین در آنجا برای اولین بار در معرض آلودگی آفات قرار گرفته است.

Country of re-export

کشور صادر کننده مجدد: کشوری که در آنجا محموله گیاهی، تولیدات گیاهی و یا سایر موارد مشمول قوانین وارد و انبار شده و یا تجزیه و تغییر بسته بندی شده و قبل از صدور به کشور ثالث در معرض آلودگی آفات قرار گرفته است.

Cut flowers and branches:

گل ها و شاخه های بریده: کلاسی از محموله شامل بخش های تازه گیاهان که برای زینت و نه کاشت مورد استفاده قرار می گیرند.

Debarking

پوست کنی: حذف پوست از گردبینه (پوست کنی لزوماً چوب را عاری از پوست نمی کند).

Delimiting survey

ردیابی تعیین حدود: ردیابی برای تعیین مرزهای یک ناحیه آلوده یا عاری از یک آفت

Detection survey

ردیابی کشفی: ردیابی یک ناحیه برای تعیین وجود آفات

Detention

توقیف: نگهداری یک محموله تحت حفاظت رسمی و بازداشت به خاطر دلایل بهداشت گیاهی

Devitalization

از کار انداختن: روندی که طی آن قدرت جوانه زنی، رشد و تولید مثل گیاهان و تولیدات گیاهی حذف می شود.

Dose mapping

نقشه برداری دز: تعیین پراکنش دز جذب شده طی یک روند آشکارسازی با استفاده از دزی متر

Dosimetry

تشع سنج (دزی متر): وسیله ای که موقع تابش به آن تغییرات محسوسی در آن آشکار می شود که می تواند دز جذب شده در ماده مورد بررسی را با انجام تجزیه فنی و با استفاده از تجهیزات مناسب تعیین کند.

Dosimeter

تشعشع سنج: دستگاهی است که زمانی به آن تابشی صورت می گیرد می تواند تغییراتی را نمایش دهد که مربوط به دز جذب شده در مواد مختلف است که با استفاده از وسایل و روش مناسب اندازه گیری شود.

Dosimetry

تشعشع سنجی: سیستم مورد استفاده برای تعیین دز جذب شده شامل دزی متر، وسایل اندازه گیری و استانداردهای مربوط به آن و دستورالعمل استفاده از سیستم فوق

Dunnage

پوشال: مواد چوبی که برای نگهداری و حفاظت کالا بکار می رود اما همراه محموله باقی نمی ماند.

Eco area:

ناحیه اکولوژیکی: ناحیه ای با فون و فلور و شرایط محیطی مشابه که دارای وضعیت مشابهی از نظر ورود و معرفی عوامل مبارزه بیولوژیک می باشد.

Ecosystem

اکوسیستم: ترکیبی پویا از گیاهان، حیوانات و میکرو ارگانیسم ها و محیط زندگی غیر زنده و تاثیر متقابل آنها (۲۰۰۵) که به عنوان یک واحد اکولوژیکی (طبیعی یا تغییر شکل یافته توسط انسان مانند اکرواکوسیستم) قطع نظر از مرزهای سیاسی تعیین می گردد (۱۹۹۶).

Efficacy (treatment)

تاثیر یک آلودگی زدایی: تاثیر مشخص، قابل اندازه گیری و تکثیر شونده توسط یک آلودگی زدایی تجویز شده

Emergency action

عملیات اضطراری: یک عملیات قرنطینه ای سریع که در مواقع جدید و غیر منتظره قرنطینه ای اعمال می شود.

Emergency measure

اقدام اضطراری: اقدامی قرنطینه ای سریع اعمال شده در مواقع جدید و غیر منتظره قرنطینه ای که ممکن است یک اقدام موقتی باشد

Endangered area

ناحیه در معرض خطر: ناحیه ای که فاکتورهای اکولوژیکی مناسب استقرار یک آفت را دارا می باشد که حضور آن آفت در آن ناحیه می تواند خسارت های اقتصادی مهمی در پی داشته باشد.

Entry (of a consignment)

ورود یک محموله: انتقال به داخل یک ناحیه از طریق یک مبدأ ورودی

Entry (of a pest)

ورود یک آفت: انتقال آفت به ناحیه ای که آفت در آنجا هنوز وجود نداشته یا وجود دارد ولی انتشار آن وسیع نیست و تحت کنترل رسمی قرار دارد.

Entry Potential:

توانایی ورود: احتمال ورود یک آفت

Equivalence (of phytosanitary measures)

هم ارز قرار دادن اقدامات قرنطینه ای: وضعیتی در یک تجزیه و تحلیل آفت که اقدامات قرنطینه ای متفاوتی برای نیل به سطح مطلوبی از حفاظت می تواند توسط طرفین تجاری بکار رود این اقدامات همسان نبوده ولی دارای تاثیر مشابه می باشند.

Eradication

ریشه کنی: بکار گیری اقدامات قرنطینه ای برای حذف یک آفت از یک ناحیه

Establishment

استقرار: دائمی شدن قابل پیش بینی یک آفت در آینده در یک ناحیه، بعد از ورود آن آفت

Establishment (of a biological control agent)

استقرار یک عامل کنترل بیولوژیک: دائمی شدن قابل پیش بینی یک عامل کنترل بیولوژیک در آینده در یک ناحیه، بعد از ورود آن عامل

Establishment potential:

توانایی استقرار: احتمال استقرار یک آفت در منطقه جدید

Exotic:

غیر بومی: بومی نبودن برای کشور، اکوسیستم یا ناحیه اکولوژیکی خاص (در مورد ارگانیسم هایی که به واسطه فعالیت های انسان به صورت تصادفی یا عمدی وارد

می شوند). طبق این کد و موضوع ورود عوامل مبارزه بیولوژیک از کشوری به کشور دیگر، غیر بومی به ارگانسمی که بومی یک کشور نیست اطلاق می شود.

Field

مزرعه: قطعه ای زمین با مرزهای تعریف شده در محل تولید که یک محموله رشد یافته است.

Find free (to inspect a consignment)

عاری بودن در بازرسی یک محموله: تایید یک محموله، مزرعه یا محل تولیدی که طی بازرسی ها عاری از یک آفت خاص شناخته شود.

Free from (of a consignment, field or place of production)

عاری بودن یک محموله، مزرعه یا محل تولید: عدم وجود آفت یا آفات خاص در تعداد و کمیتی که بتوان با بکار گیری اقدامات بهداشت گیاهی آن را مشخص نمود.

Fresh

تازه: جاندار، خشک نشده، یخ نزده و در غیر این صورت کنسرو شده

Fruits and vegetables:

میوه و سبزیجات: کلاسی از محموله های کشاورزی شامل بخش های تازه گیاه که برای مصرف و یا فرآوری و نه به منظور کشت وارد می شوند.

Fumigation

گازدهی: آلودگی زدایی با ترکیبات شیمیایی که محموله را به صورت کلی یا مقدماتی در وضعیت گازی قرار می دهد.

Germplasm

ژرم پلاسما: اندام های گیاهانی که برای استفاده در برنامه های تلاقی و حفاظت بکار می روند.

Grain

دانه: کلاسی از محموله های کشاورزی شامل بذوری که برای مصرف و یا فرآوری و نه کشت بکار می روند.

Gray

گری: واحد دز جذب شده که یک گری معادل جذب یک ژول بر کیلوگرم است
($1 \text{ Gy} = 1 \text{ J.kg}^{-1}$)

Growing medium

بستر رشد: هر نوع موادی که ریشه های گیاه داخل آنها رشد کرده و یا برای آن منظور به کار می روند.

Growing period (of a plant species)

دوره رشد (یک گونه گیاه): مدت زمان رشد فعال یک گیاه در فصل رشد آن

Growing season

فصل رشد: زمانی از سال که گیاه دارای رشد فعالی در آن منطقه یا محل تولید است.

Habitat

محیط زندگی: بخشی از یک اکوسیستم یا شرایطی که یک ارگانیزم بتواند در آنجا به صورت طبیعی ظاهر و استقرار یابد.

Harmonization

هم آهنگ سازی: تدوین، به رسمیت شناختن و بکار گیری موازین بهداشت گیاهی توسط کشورهای مختلف براساس استانداردهای مشترک

Harmonized phytosanitary measures

موازین بهداشت نباتی هم آهنگ شده: موازین بهداشت گیاهی تدوین شده توسط طرفین متعهد به کمیسیون بین المللی حفظ نباتات براساس استانداردهای بین المللی

Heat treatment

ضد عفونی با گرما (حرارت دهی): روندی که یک محموله طی آن با حداقل دما طی حداقل زمان طبق دستورالعمل های فنی رسمی حرارت دهی می شود.

Hitch-hiker pest := Contaminating pest

آفات هم سفر یا مسافر: آفات همراه

Host pest list

لیست آفات میزبان: لیستی از آفات که یک گونه گیاهی را در دنیا یا یک منطقه آلوده می سازند.

Host range

دامنه میزبانی: گونه هایی از گیاهان که در شرایط طبیعی گونه ای خاص از آفت یا دیگر ارگانیزم ها می تواند آنها را آلوده سازد.

Import permit

مجوز ورود: مدرک رسمی که واردات یک محموله را بر اساس شرایط قرنطینه ای خاص مجاز می نماید.

Import permit (of a biological control agent)

مجوز ورود یک عامل مبارزه بیولوژیک: مدرک رسمی که واردات یک عامل مبارزه بیولوژیک را بر اساس شرایط قرنطینه ای خاص مجاز می نماید.

Inactivation

غیر فعال سازی: تغییر میکروارگانیسم به نحوی که دیگر قادر به رشد و نمو نباشد.

Incursion

تهاجم: جمعیت ایزوله ای از یک آفت که اخیراً در یک منطقه مشاهده شده ولی هنوز مستقر نگشته است اما انتظار می رود که در آینده ای نزدیک بتواند بقا یابد.

Infestation (of a commodity)

آلودگی محموله: حضور یک آفت گیاهی یا تولید گیاهی زنده در یک محموله

Inspection

بازرسی: بررسی عینی رسمی گیاه، تولیدات گیاهی و یا سایر کالاهای مشمول قوانین برای تعیین حضور و یا تعیین تطابق محموله با شرایط قرنطینه ای

Inspector

بازرس: شخصی که توسط سازمان حفظ نباتات برای انجام فعالیت هایش مجاز شناخته می شود.

Intended use

هدف نهایی استفاده: هدف اظهار شده برای گیاه، تولیدات گیاهی و یا سایر کالاهای مشمول قوانین وارداتی، تولید شده و یا مصرف شده

Interception (of a consignment)

ممانعت از یک محموله: امتناع یا ورود تحت کنترل یک محموله وارداتی به خاطر عدم برآورده سازی شرایط قرنطینه ای

Interception (of a pest)

آلودگی توسط یک آفت: کشف یک آفت طی بازرسی یا آزمایش یک محموله وارداتی

Intermediate quarantine

قرنطینه حدواسط: قرنطینه در کشوری غیر از کشور مبدا و کشور مقصد

International Plant Protection Convention:

کمیسیون بین المللی حفظ نباتات: کمیسیون بین المللی ایجاد شده توسط فائو در رم در سال ۱۹۵۱ و اصلاحات متعاقب آن.

International Standard for Phytosanitary Measures

استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی: استانداردهای بین المللی تدوین شده توسط کنفرانس فائو، کمیسیون موقت در مورد موازین بهداشت گیاهی یا کمیسیون موازین بهداشت گیاهی تدوین شده توسط کمیسیون بین المللی حفظ نباتات.

International Standard

استاندارد بین المللی: استاندارد تدوین شده طبق ماده ۱۰ پاراگراف یک و دو کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات

Introduction

ورود: ورود یک آفت به منطقه جدید که به استقرار آن منتهی می شود

Introduction (of a biological control agent)

ورود یک عامل مبارزه بیولوژیک: رهاسازی یک عامل مبارزه بیولوژیک در یک اکوسیستم که قبلاً وجود نداشته است.

Introduction potential:

توانایی ورود: احتمال ورود و استقرار یک آفت در منطقه جدید

Inundative release

رهاسازی اشیاعی: رهاسازی تعداد بیشماری از عوامل مبارزه بیولوژیک یا ارگانیسم های مفید تولید انبوه شده با هدف رسیدن به تولید مثل سریع آنها

Ionizing radiation

تابش یون ساز: هر نوعی از اشعه دهی شامل ذرات شارژ شده، ذرات شارژ نشده و فوتون هایی که که نتیجه واکنش های فیزیکی بوده که در فرآیند اولیه یا ثانویه تولید یون می کنند.

IPPC

مخفف کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات که در سال ۱۹۵۱ توسط FAO تاسیس گردید.

Irradiation

اشعه دهی: ضد عفونی با استفاده از نوعی تابش یون ساز

ISPM

مخفف استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی

Kiln-drying

کوره خشک: روندی که طی آن چوب در یک محفظه بسته با استفاده از حرارت و یا تنظیم رطوبت آن خشک شده تا میزان رطوبت آن به حد قابل انتظاری برسد.

Legislation

قانون گذاری: هر قانون، تصویب نامه، آئین نامه، راهنما و یا فرامین اجرایی انتشار یافته توسط یک دولت

Living modified organism

ارگانیسم زنده تغییر یافته: هر گونه ارگانیسم زنده ای که با استفاده از بیوتکنولوژی مدرن به ترکیب ژنتیکی جدیدی تغییر یابد.

LMO

ارگانیسم زنده تغییر یافته

Lot

بهر: تعدادی از واحدهای یک محموله منفرد که از نظر اجزاء، مبدا و غیره همگن بوده و بخشی از یک محموله را تشکیل می دهند.

Mark

علامت: علامت یا نشان رسمی از نظر بین المللی مشخص که در مورد کالاهای مشمول مقررات برای تعیین وضعیت قرنطینه ای آن بکار می رود.

Micro-organism

میکروارگانیسم: پروتوزوا، قارچ، باکتری، ویروس و یا سایر موجودات میکروسکوپی زنده قابل تکثیر

Minimum absorbed dose (Dmin)

دز جذب شده حداقل: متمرکز نمودن حداقل دز جذب شده طی روند process load

Modern biotechnology

بیوتکنولوژی مدرن: بکار گیری الف) روش نوکلئیک اسید در محیط آزمایشگاهی شامل ترکیب مجدد اسید دی اکسی ریبونوکلئیک (DNA) و تلقیح مستقیم اسید

نوکلئیک به درون سلولها یا اندامها و یا ب) امتزاج سلول ها در خانواده های مختلف که بر تولید مثل فیزیولوژیکی طبیعی و همچنین سدهای ایجاد ترکیب جدید غلبه نموده و شامل روش های قدیمی تلاقی و انتخاب نمی شود.

Monitoring

ردیابی: عملیاتی ادامه دار رسمی برای تایید موقعیت قرنطینه ای

Monitoring survey

ردیابی دیده بانی: ردیابی دنباله دار برای بررسی خصوصیات جمعیت یک آفت

National Plant Protection Organization

سازمان حفظ نباتات ملی: سرویس رسمی ایجاد شده توسط یک دولت برای ایفای وظایف تعیین شده توسط کمیسیون حفظ نباتات بین المللی

Natural enemy

دشمن طبیعی: ارگانیسمی که با هزینه ارگانیسم دیگری در محیط منشأ آن زندگی نموده و می تواند جمعیت ارگانیسم میزبان خود را محدود کند. دشمن طبیعی شامل پارازیتوئیدها، پارازیت ها، شکارچی ها، پاتوژن ها و ارگانیسم های گیاهخوار می باشد.

Naturally occurring

ظهور طبیعی: بخشی از یک اکوسیستم یا انتخابی از یک جمعیت وحشی که توسط روش های ساختگی تغییر نیافته اند.

Non-quarantine pest

آفت غیر قرنطینه ای: آفتی که برای یک ناحیه آفت قرنطینه ای محسوب نمی شود.

NPPO

مخفف سازمان حفظ نباتات ملی

Occurrence

ظهور: حضور یک آفت در یک ناحیه که به صورت رسمی بومی شدن یا ورود و استقرار آن ثابت شده و یا ریشه کنی آن تایید نشده است.

Official

رسمی: عملیاتی انجام شده تحت کنترل حفظ نباتات ملی یک کشور

Official control

کنترل رسمی: اجرای الزامی مقررات قرنطینه ای و بکارگیری اقدامات قرنطینه ای الزامی با هدف ریشه کنی یا توقیف آفات قرنطینه ای و یا برای مدیریت آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات

Organism

ارگانسیم: هر گونه موجود زنده قادر به تولید مثل و تکثیر در محیط طبیعی ظهور
شان

Outbreak

طغیان: جمعیت یک آفت اخیراً کشف شده شامل هجوم و یا افزایش ناگهانی جمعیت یک آفت مستقر شده در یک منطقه

packaging

بسته بندی: مواد مورد استفاده جهت محافظت و حمل یک محموله

Parasite

پارازیت: ارگانسمی که داخل یا روی یک ارگانسیم بزرگتر زندگی و تغذیه می کند.

Parasitoid

پارازیتوئید: یک حشره انگل که تنها در مرحله نابالغی و حین بالغ شدن میزبان خود را کشته و حشره بالغ آن دارای زندگی آزاد است.

Pathogen

پاتوژن: میکروارگانسیم بیماریزا

Pathway

روش ورود: تمام روش هایی که ورود و انتشار یک آفت را باعث می شوند.

Pest

آفت: هر گونه، استرین و یا بیوتیپی از گیاه، حیوان و عامل بیماریزا که به گیاهان و تولیدات گیاهی خسارت می زند.

Pest categorization

طبقه بندی آفت: روندی برای تعیین این که آیا یک آفت دارای خصوصیات یک آفت قرنطینه ای یا آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات میباشد یا خیر؟

Pest free area

ناحیه عاری از آفت: ناحیه ای که توسط مدارک علمی حضور گونه ای خاص در آن ناحیه ثابت نشده و در صورت مقتضی این شرایط به صورت رسمی ایجاد می شود.

Pest free place of production

محل تولید عاری از آفت: محل تولیدی که توسط مدارک علمی حضور گونه ای خاص در آن ناحیه ثابت نشده و در صورت مقتضی این شرایط برای زمان مشخص به صورت رسمی برقرار می شود.

Pest free production site

سایت تولید عاری از آفت: بخش مشخصی از یک محل تولید که توسط مدارک علمی حضور گونه ای خاص در آن ناحیه ثابت نشده و در صورت مقتضی این شرایط برای زمان مشخص به صورت رسمی برقرار می شود و به عنوان محلی جداگانه همانند محل عاری از آفت مدیریت می شود.

Pest record

گزارش آفت: مدرک ارائه اطلاعات در مورد حضور یا عدم حضور یک آفت خاص در محل و زمانی مشخص داخل یک ناحیه (معمولا یک کشور) طبق تشریفات شرح داده شده

Pest risk analysis

تجزیه و تحلیل خطر آفت: روند ارزیابی مدارک زیست شناسی و سایر مدارک علمی و اقتصادی برای تعیین این که آیا یک آفت باید مشمول مقررات قرار گرفته و با استفاده از اقدامات قرنطینه ای تحت نظر قرار گرفته و یا در برابر آن موضع گیری شود.

Pest risk assessment (for quarantine pests)

ارزیابی خطر آفت برای آفات قرنطینه ای: ارزیابی احتمال ورود، استقرار و انتشار یک آفت و همچنین نتایج اقتصادی بالقوه ناشی از آن

Pest risk assessment (for regulated non-quarantine pests)

ارزیابی خطر آفت برای آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات: ارزیابی احتمال این که یک آفت در گیاهان و اندام های کاشتنی روی هدف نهایی آن گیاهان و اندام ها دارای تاثیر اقتصادی غیر قابل قبولی است.

Pest risk management (for quarantine pests)

مدیریت خطر یک آفت برای آفات قرنطینه ای: ارزیابی و انتخاب گزینه هایی برای کاهش خطر ورود، استقرار و انتشار یک آفت

Pest risk management (for quarantine pests)

مدیریت خطر یک آفت برای آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات: ارزیابی و انتخاب گزینه هایی برای کاهش خطر یک آفت اندام های گیاهی کاشتنی که تاثیر اقتصادی غیر قابل قبولی روی هدف نهایی استفاده از آن اندام ها بگذارد.

Pest status (in an area)

وضعیت یک آفت در یک ناحیه: حضور و یا عدم حضور در حال حاضر یک آفت در یک ناحیه مناسب انتشار آن که به صورت رسمی با قضاوت کارشناسان بر اساس گزارش های موجود و تاریخی آفت و سایر اطلاعات مشخص می شود.

PFA

مخفف ناحیه عاری از آفت

Phytosanitary action

عملیات قرنطینه ای: مدیریت رسمی مانند بازرسی، آزمایش، ردیابی و یا آلودگی زدایی اعمال شده در جهت اعمال اقدامات قرنطینه ای

Phytosanitary certificate

گواهی بهداشت گیاهی: گواهی که براساس الگوی گواهی های کمیسیون بین المللی حفظ نباتات صادر می شود.

Phytosanitary certification

گواهی بهداشت گیاهی: روند قرنطینه ای صدور گواهی بهداشت گیاهی

Phytosanitary import requirements

شرایط ورود قرنطینه ای: موازین قرنطینه ای خاص مورد نظر کشور وارد کننده در مورد محموله های وارده به آن کشور

Phytosanitary legislation

مقررات قرنطینه ای: ارائه مقررات اساسی مقامات حقوقی به سازمان های حفظ نباتات ملی کشورها در مورد این که چه مقرراتی می تواند وضع گردد.

Phytosanitary measure

اقدام قرنطینه ای: هر عملیات قانونی و رسمی با هدف جلوگیری از ورود، استقرار و انتشار آفات قرنطینه ای و یا محدود نمودن تاثیر اقتصادی آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات

Phytosanitary procedure

روند قرنطینه ای: هر روش رسمی برای اعمال موازین قرنطینه ای شامل بازرسی، آزمایش، ردیابی و ضدعفونی در مورد آفات مشمول مقررات

Phytosanitary regulation

قانون قرنطینه ای: حکم رسمی و قانونی برای جلوگیری از ورود یا انتشار آفات قرنطینه ای و یا محدود سازی خسارت اقتصادی آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات با اعمال روش های گواهی بهداشت گیاهی

Place of production

محل تولید: هر زمین یا مجموعه ای از مزارع که به عنوان یک واحد کشاورزی یا محل تولید منفرد اداره می شود. این محل شامل سایت های تولیدی است که برای اهداف بهداشت گیاهی جداگانه مدیریت می شوند.

Plant pest

آفت گیاهی: آفت

Plant products

تولیدات گیاهی: مواد تغییر شکل نیافته با منشأ گیاهی (شامل بذر) و تولیدات گیاهی تغییر شکل یافته که بر اساس طبیعت و نوع فرآوری شان خطر ورود و انتشار آفات را بدنبال دارند.

Plant protection organization (national): National Plant Protection Organization

سازمان حفظ نباتات ملی

Plant quarantine

قرنطینه گیاهی: تمام فعالیت های طراحی شده برای جلوگیری از ورود، استقرار و یا انتشار آفات قرنطینه ای و یا اطمینان از کنترل رسمی آنها

Planting (including replanting)

کشت: هر گونه عملیات قرار دادن گیاه در محیط کشت و یا پیوندزدن و یا عملیات مشابه برای اطمینان از رشد، تولید مثل و تکثیر بعدی آن

Plants

گیاهان: گیاهان زنده و بخش های وابسته به آنها شامل بذر و ژرم پلاسما

Plants for planting

گیاهان کاشتنی: گیاهان که برای کشت در نظر گرفته شده که شامل گیاهان کشت شده یا کشت مجدد است.

Plants in tissue culture

گیاهان به صورت کشت بافت: گیاهان رشد یافته در یک محیط کشت گندزدایی شده و در محفظه بسته

Plants in vitro

کشت در محیط آزمایشگاهی: کلاسی از محموله های کشاورزی برای گیاهان رشد یافته در یک محیط رشد ضدعفونی شده در یک محفظه بسته

Point of entry

مبدأ ورود: فرودگاه، اسکله و یا مرزهای زمینی که به صورت رسمی که برای واردات محموله ها و مسافری در نظر گرفته می شود.

Post-entry quarantine

قرنطینه بعد از ورود: اعمال قرنطینه در مورد یک محموله بعد از ورود آن

PRA

مخفف تجزیه و تحلیل خطر آفت

PRA area

ناحیه مورد تجزیه و تحلیل خطر آفت (ناحیه مورد بررسی): ناحیه ای که در آنجا تجزیه و تحلیل خطر آفت انجام می شود.

Practically free

عملاً عاری: عملاً عاری بودن یک محموله، مزرعه و یا محل تولید از آفات (و یا آفت خاص) در تعداد و یا مقادیری که از میزان مورد انتظار بیشتر بوده و شامل اقدامات کشت و رسیدگی مناسب است که هنگام تولید و توزیع اعمال می شود.

Preclearance

تعیین صلاحیت قبلی: صدور گواهی بهداشت گیاهی و یا تعیین صلاحیت در کشور مبدأ، که تحت نظارت سازمان حفظ نباتات ملی کشور مقصد صورت می گیرد.

Predator

شکارچی: یک دشمن طبیعی که سایر حیوانات را شکار و از آنها تغذیه می کند و در طول زندگی خود بیش از یک حیوان را می کشد.

Process load

حجمی از یک ماده با پیکربندی بارگذاری شده خاص که به عنوان یک هویت منفرد تلقی می شود.

Processed wood material

مواد چوبی فرآوری شده: تولیداتی که از چوب تشکیل شده و با استفاده از چسب، حرارت و فشار و یا هر ترکیبی از آنها ساخته می شوند.

Prohibition

ممنوعیت: مقرراتی قرنطینه ای که واردات و یا انتقال آفات یا محموله های خاص را ممنوع می کند.

Protected area

ناحیه محافظت شده: ناحیه ای تحت کنترل که سازمان حفظ نباتات آنجا را به عنوان حداقل ناحیه مورد نیاز برای حفاظت موثر ناحیه در معرض خطر تعیین می کند.

Provisional measure

اقدام موقت: مقررات و روندی قرنطینه ای اعمال شده بدون توجه فنی کامل به واسطه عدم وجود اطلاعات کافی در حال حاضر که باید مورد تجدید نظر قرار گرفته و توجه فنی کاملی صورت گیرد.

Quarantine

قرنطینه: توقیف رسمی کالاهای مشمول مقررات برای بررسی و تحقیق و یا بازرسی ها، آزمایش های بعدی و آلودگی زدایی

Quarantine area

ناحیه قرنطینه ای: ناحیه ای که یک آفت قرنطینه ای در آنجا حضور داشته و یا تحت کنترل رسمی قرار دارد.

Quarantine (of a biological control agent)

قرنطینه عوامل مبارزه بیولوژیک: توقیف و نگهداری رسمی عوامل مبارزه بیولوژیک مشمول شرایط بهداشت گیاهی برای بررسی و تحقیق و یا بازرسی ها و آزمایش های بعدی

Quarantine pest

آفت قرنطینه ای: آفتی با توانایی بالقوه ایجاد خسارت اقتصادی برای ناحیه ای در معرض خطر که آن آفت قبلاً در آنجا وجود نداشته و یا در صورت وجود انتشار آن وسیع نبوده و رسماً تحت کنترل قرار داشته باشد.

Quarantine station

ایستگاه قرنطینه ای: ایستگاهی رسمی برای نگهداری گیاه و تولیدات گیاهی در قرنطینه

Raw wood

چوب خام: چوبی که هیچ گونه فرآوری و یا ضدعفونی روی آن صورت نگرفته است.

Re-exported consignment

محموله صدور مجدد: محموله ای که به داخل کشوری وارد شده و - بدون آن که توسط آفات آن کشور آلوده گردد- دوباره صادر می شود. محموله فوق ممکن است انبار، تجزیه، با محموله های دیگر ترکیب و یا بسته بندی آن تغییر کند.

Reference specimen(s)

گونه یا گونه های مرجع: گونه یا گونه هایی از یک جمعیت خاص که در یک کلکسیون و در صورت امکان یک کلکسیون عمومی نگهداری می شود.

Refusal

استنکاف: قدغن نمودن ورود یک محموله و یا کالا مشمول مقررات دیگر که شرایط قرنطینه ای را رعایت نکرده است

Region

منطقه: ترکیبی از قلمروهای کشورهای عضو سازمان حفظ نباتات منطقه ای

Regional Plant Protection Organization

سازمان حفظ نباتات منطقه ای: یک سازمان بین المللی با فعالیت های مشخص شده در ماده ۹ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات

Regional standards

استاندارد های منطقه ای: استانداردهای تدوین شده توسط سازمان حفظ نباتات منطقه ای برای راهنمایی اعضاء سازمان مربوطه

Regulated area

ناحیه تحت کنترل (مشمول مقررات): ناحیه ای که از آنجا یا به آنجا گیاه و یا تولیدات گیاهی و یا سایر کالاهای مشمول مقررات موضوع اقدامات بهداشت گیاهی قرار می گیرند تا از ورود و انتشار آفات قرنطینه ای جلوگیری شود و یا خسارت اقتصادی آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات محدود شود (ناحیه تحت کنترل و ناحیه حفاظت شده).

Regulated article

کالای مشمول مقررات: هر نوع گیاه، تولید گیاهی، محل انبارداری، بسته بندی، حمل و نقل، کانتینر، خاک و هر ارگانسیم و موارد دیگری که که پناهگاه آفت بوده و یا باعث انتشار آفت گردد و به خصوص در حمل و نقل بین المللی مشمول اقدامات قرنطینه ای می باشد.

Regulated non-quarantine pest

آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات: آفت غیر قرنطینه ای که حضورش روی گیاهان کاشتنی در استفاده و مقبولیت اقتصادی آن گیاهان تاثیر گذاشته و در قلمرو کشور وارد کننده مشمول مقررات قرار می گیرد.

Regulated pest

آفت تحت کنترل (مشمول مقررات): آفت قرنطینه ای و یا غیر قرنطینه ای مشمول مقررات

Release (into the environment)

رها سازی در محیط: آزاد سازی عمدی یک ارگانسیم در محیط

Release (of a consignment):

ترخیص محموله: اجازه ورود پس از تایید صلاحیت

Replanting= Planting

کشت

Required response

عکس العمل لازم: سطح خاصی از تاثیر برای یک ضدعفونی

Restriction

ایجاد محدودیت: مقررات قرنطینه ای که واردات و یا انتقال محموله های خاص را طبق شرایط خاص مجاز می نماید

RNQP

آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات

Round wood

گردبینه: چوبی که از طول برش داده نشده و دارای سطح مدور طبیعی خود است و به صورت پوست دار و یا بدون پوست حمل می شود.

RPPO

مخفف سازمان حفظ نباتات منطقه ای

Sawn wood

الوار: چوبی که از طول برش داده شده و ممکن است سطح مدور طبیعی خود را حفظ کرده و یا تغییر شکل داده شده و همچنین ممکن است پوست دار و یا بدون پوست باشد.

Secretary:

دبیر: دبیر کمیسیون طبق ماده ۱۲ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات

Seeds

بذر: کلاسی از محموله های کشاورزی شامل بذور کاشتنی و نه برای مصرف و یا فرآوری (دانه)

SIT

روش نرعیمی

Specificity

اختصاصی بودن: تعیین دامنه میزبانی عوامل مبارزه بیولوژیک روی یک دامنه مقیاسی از بیش از حد اختصاصی که تنها قادر است رشد خود را در گونه یا اسرینی از میزبان طی کند (مونوفاز) تا کاملاً عمومی با میزبان ای بسیار از ارگانسیم هایی از گروه های مختلف

Spread

انتشار: انتشار جغرافیایی یک آفت در یک ناحیه

Spread Potential:

توانایی انتشار: احتمال انتشار یک آفت

Standard

استاندارد: مدرکی که بر اساس موافقت و تایید گروهی مشخص سندیت پیدا نموده و برای استفاده عمومی و همیشگی، راهنمایی و یا خصوصیات فعالیت ها و نتایج آنها با هدف دستیابی به درجه ای مطلوب در متن مورد ذکر تدوین می شود.

Sterile insect

حشره عقیم: حشره ای که در نتیجه بکارگیری روشی خاص قادر به تولید مثل نمی باشد.

Sterile insect technique

روش نر عقیمی: روشی در کنترل آفات با استفاده از رهاسازی اشیاعی حشرات عقیم در سطح وسیع برای کاهش تولید مثل یک جمعیت طبیعی

Stored product

محصول انباری: محصول گیاهی تغییر شکل پیدا نکرده که برای مصرف و یا فرآوری به صورت خشک انبار می شود (محصول انباری شامل دانه های خاص و میوه های خشک و سبزیجات است).

Suppression

سرکوب نمودن: بکارگیری اقدامات قرنطینه ای در یک محل آلوده برای کاهش جمعیت آفت

Surveillance

مراقبت و نظارت: روندی رسمی که داده های موجود در مورد وجود یا عدم وجود یک آفت بدست آمده توسط جستجو، ردیابی و سایر روش ها را جمع آوری و ثبت می نماید.

Survey

ردیابی: روندی رسمی انجام شده طی زمان مشخص برای تعیین خصوصیات جمعیت یک آفت یا تعیین وجود یک آفت در یک منطقه

Systems approach(es)

سیستم های تلفیقی: تلفیقی از روش های مختلف مدیریت خطر، حداقل دو روش که به طور مستقل عمل نموده و تاثیر تجمعی آنها می تواند سطح مناسبی از حفاظت را علیه آفات مشمول مقررات فراهم سازد.

Technically justified

توجیه فنی: توجیه بر اساس نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل خطرخاص آفت و یا در صورت عملی بودن سایر آزمایش های مقایسه ای و ارزیابی اطلاعات علمی موجود

Test

تست: آزمایش های رسمی غیر از بازدید عینی برای تعیین حضور یا تشخیص آفات

Tissue culture

کشت بافت

Transience

ناپایداری: حضور یک آفت که انتظار استقرار آن وجود ندارد.

Transit

ترانزیت : محموله عبوری

Transparency:

شفافیت: اصلی از قرنطینه در رابطه با سازمان تجارت جهانی در مورد در دسترس قرار دادن اقدامات بهداشت نباتی و توجیه آنها در سطح بین المللی

Treatment

آلودگی زدایی: عملیات رسمی برای کشتن، غیر فعال نمودن و یا حذف آفات و یا عقیم سازی و از کار انداختن آنها

Visual examination

بررسی عینی: آزمایش فیزیکی گیاهان، تولیدات گیاهی و دیگر کالاهای مشمول مقررات با استفاده از چشم غیر مسلح، ذره بین و لوپ، استریومیکروسکوپ (بینوکولر) و میکروسکوپ برای کشف آفات و آلودگی ها بدون انجام آزمایش و فرآوری

Wood:

چوب: کلاسی از محموله های کشاورزی شامل گرده بینه، الوار، خرده چوب و یا پوشال بدون پوست یا با پوست

Wood packaging material

مواد بسته بندی چوبی: چوب و تولیدات چوبی (شامل انواع تولیدات کاغذی) مورد استفاده برای حفاظت، نگهداری و حمل یک محموله

قوانین قرنطینه نباتی در رابطه با تجارت جهانی

اصول عمومی :

- **حق حاکمیت (Sovereignty):** به منظور ممانعت از ورود آفات قرنطینه ای به قلمرو ارضی خود، کشورها می توانند جهت کاربرد موازین قرنطینه ای و ضابطه مند کردن ورود نباتات و محصولات نباتی و سایر موادی که قابلیت حمل و انتقال آفات نباتی را دارند از حق حاکمیت خود استفاده کنند..

- **الزام (Necessity):** کشورها باید اقدامات محدود کننده خود را برای ممانعت از ورود آفات قرنطینه ای تنها موقعی که این قبیل اقدامات با توجه به مسائل قرنطینه ای نیاز باشد اجرا نمایند.

- **حداقل تاثیر (Minimal impact):** موازین قرنطینه ای باید با میزان خطر آفت تناسب داشته و حداقل اقدامات محدود کننده‌های را اعمال نمایند که کمترین مانع را در حمل و نقل بین المللی افراد، محموله ها و وسایل نقلیه ایجاد کند.

- **اصلاح (Modification):** با تغییر شرایط و مشخص شدن حقایق جدید موازین قرنطینه ای باید فوراً اصلاح شوند این اصلاحات هم می تواند اعمال ممنوعیت ها، محدودیت ها و یا شرایط الزامی جدید باشد و یا حذف آن دسته که غیر ضروری بودن آنها مشخص شده است را شامل شود.

- **شفافیت (Transparency):** کشورها باید محدودیت ها، ممنوعیت ها و شرایط قرنطینه‌ای خود را منتشر نموده و در صورت تقاضا منطقی بودن این موازین را توضیح دهند.

- **هماهنگ سازی (Harmonization):** موازین قرنطینه ای تا حد امکان باید بر اساس استانداردها، راهبردها، توصیه های بین المللی پایه ریزی شده و در چهارچوب مصوب IPPC تهیه شوند.

- **تعادل (Equivalence):** کشورها باید موازین قرنطینه ای که حتی یکسان نیستند ولی دارای تاثیر یکسانی هستند، هم ارز شمارند.

- **حل و فصل اختلافها (Dispute settlement):** در زمان وجود اختلاف نظر در مورد موازین قرنطینه ای بین دو کشور حل آن ترجیحا به صورت توافق دو طرفه صورت پذیرد ولی زمانی که دو طرف در مدتی معقول به توافق نرسند، اقدام بعدی از طریق سیستم حل اختلاف چند جانبه انجام می شود.

اصول خاص:

- **همکاری (Cooperation):** کشورها باید برای ممانعت از انتشار و ورود آفات قرنطینه ای و توسعه موازین رسمی کنترل آنها با هم مشارکت کنند.
مرجع فنی (Technical authority): کشورها باید سازمان حفظ نباتات رسمی ایجاد نمایند.

- **تجزیه و تحلیل خطر (Risk analysis):** برای مشخص شدن قرنطینه ای بودن یک آفت و تعیین شدت و ضعف اقدامات قرنطینه ای در مقابل آن آفت ، کشورها باید از روشهای تجزیه و تحلیل خطر بر اساس شواهد بیولوژیکی و اقتصادی استفاده کنند و در صورت امکان این اقدامات در چهارچوب مصوبه IPPC تهیه شوند.

- **خطر مدیریت شده (Managed risk):** به علت اینکه برای بسیاری از آفات قرنطینه ای خطر ورود آنها همیشه وجود دارد، کشورها باید زمان وضع موازین قرنطینه ای در مورد سیاستهای مدیریت خطر آفات توافق نمایند.

- **مناطق عاری از آفت (Pest free areas):** کشورها باید وضعیت مناطقی را که یک آفت خاص در آنجا وجود ندارد تعیین نمایند. در صورت تقاضا، کشورهایی که قلمروشان عاری از آفت شناخته شده، این وضعیت باید مستدل باشد. در صورت امکان این موارد در چهارچوب مصوبه IPPC تهیه شود.

- **اقدام ضربتی (Emergency action):** کشورها ممکن است در صورت مواجهه با وضعیت قرنطینه ای غیر منتظره و جدید اقدامات سریعی را بر اساس تجزیه و تحلیل خطر مقدماتی آفات وضع نمایند. این اقدامات سریع موقتی بوده و اعتبار آنها باید با تجزیه و تحلیل مشروح و کامل آفت در آینده نزدیک مشخص شود.

- اعلام عدم انطباق (**Notification of non-compliance**): کشورهای وارد کننده باید فوراً کشورهای صادر کننده را از موارد عدم انطباق محموله با شرایط قرنطینه ای از جمله محدودیتها، ممنوعیت ها و سایر شرایط مورد نظر مطلع نمایند.

- **عدم تبعیض (Non-discrimination)**: موازین قرنطینه ای باید بدون تبعیض بین کشورهای صادر کننده با وضعیت قرنطینه ای یکسان (در صورت اثبات همسانی موازین قرنطینه ای در مدیریت آفات وسط آنها) اعمال شود. در صورت وجود یک آفت قرنطینه ای در یک کشور، موازین قرنطینه ای آن آفت باید بدون اعمال تبعیض برای محموله های داخلی و وارداتی مشابه باشد.

منبع:

- استاندارد شماره ۵ موازین بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات
- سازمان حفظ نباتات کشورهای اروپایی و حاشیه دریای مدیترانه (EPPO): www.eppo.org